

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5Csp/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619201574
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619201574.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Luciou Šupenovou v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom: Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: v rade 1./ E. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: P. XXX/XX, XXX XX I., štátny občan SR a v rade 2./ Š. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: P. XXX/XX, XXX XX I., štátny občan SR, obaja zast. JUDr. Andrej Cifra, advokát, so sídlom: J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec v konaní o zaplatenie 16.349,47 Eur s prísl.

rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie 100,-Eur s príslušenstvom **z a s t a v u j e .**

II. Žalovaný v rade 1./ a žalovaný v rade 2./ spoločne a nerozdielne **s ú p o v i n n í** zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 16.249,47 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške
- 5,00 % ročne zo sumy 16.349,47 Eur od 09.10.2018 do 12.06.2019,
- 5,00 % ročne zo sumy 16.249,47 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhému žalovanému.

III. Súd žalobu žalobcu v časti o zaplatenie zmluvného úroku vo výške
- 6,59 % ročne zo sumy 15.169,14 Eur od 09.10.2018 do 12.06.2019,
- 6,59 % ročne zo sumy 15.069,14 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia **z a m i e t a.**

IV. Žalovaný v rade 1./ a žalovaný v rade 2./ **s ú p o v i n n í** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník rozhodne o ich výške s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhému žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 28.03.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 16 349,47 Eur, spolu s 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 15 169,14 Eur od 09.10.2018 do zaplatenia a 5,00 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 16 349,47 Eur od 09.10.2018 do zaplatenia, ako aj trovy konania, a to všetko do 15 dní po doručení platobného rozkazu.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX 7 XX bola s dlžníkom U. V., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom: B. XXXX/X, XXX 01 I. (ďalej len „dlžník“) a žalovaným v rade 1./ uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX 7 XX zo dňa 23.12.2013 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca dlžníkovi a žalovanému v rade 1./ medziúver vo výške 16 200,00 Eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za spracovanie medziúveru sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška

vyplateného medziúveru bola znížená o výšku týchto poplatkov. Dlžník a žalovaný v rade 1. sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 121,29 Eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 24,22 Eur; 6,59 % p. a. úrok za medziúver vo výške 88,97 Eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 8,10 Eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, prijatý vklad sa z konta sporenia preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver a poplatku za poistenie sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia. Od decembra 2014 žalobca upravil systém tak, aby sa na konto medziúveru preúčtovala len časť, ktorá mu prináleží, teda splátka za úroky z medziúveru a poplatok za poistenie v sume 97,07 Eur. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5. 3. zmluvy o úvere. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru.

V súlade s čl. V. v spojení s čl. VI. zmluvy o úvere sa dlžník a žalovaný I. zaviazali platiť poplatok za poistenie typu A pravidelnými mesačnými platbami vo výške 8,10 Eur a prehlásili a svojim podpisom potvrdili prijatie do poistenia ako poistené osoby. Dlžník zomrel dňa 20.10.2016. Dedičmi po dlžníkovi sa stali žalovaní v rade 1./ a v rade 2./ na základe právoplatného Uznesenia, spis. z. XXD/XXX/XXXX, Dnot XXX/XXXXX zo dňa 05.01.2017. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestal riadne a včas splácať. Listom zo dňa 05.09.2018 žalobca vyzval žalovaných v rade 1./ a v rade 2./ na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 08.10.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 1030,86 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 16200,00 Eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 15169,14 Eur (istina). Žalovaná suma, t.j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (08.10.2018), predstavuje sumu vo výške 16349,47 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 15169,14 Eur a z nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 16200,00 Eur do 08.10.2018 spolu vo výške 1180,33 Eur. Žalobca si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov celkovo vo výške 95,00 Eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 08.10.2018 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.10.2018. (16444,47 Eur - 95,00 Eur = 16 349,47 Eur, t.j. žalovaná suma). Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X. bod 10.17.3. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 09.10.2018).

3. Žalovaný v rade 1./ a žalovaný v rade 2./ písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu splnomocneným právny zástupcom dňa 26.06.2019 uviedli, že zmluva o úvere č. XXXXXXX 7 XX zo dňa 23.12.2013 (ďalej aj len „Zmluva“), z ktorej vychádza žalobca vo svojom žalobnom návrhu, je zmluvou spotrebiteľskou. V zmysle ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, platného a účinného v čase uzatvorenia Zmluvy: „Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom“ V intenciách posúdenia Zmluvy ako zmluvy spotrebiteľskej je potrebné brať do úvahy nasledovné ustanovenia vzťahujúce sa na právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv: § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, platného a účinného v čase uzatvorenia Zmluvy: „Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné“ Predmetné ustanovenie bolo následne novelou - zákonom č. 1XX/2014 Z.z. (s účinnosťou od 01.04.2015) doplnené o tretiu vetu, v zmysle ktorej „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Žalovaní nesúhlasia s postupom žalobcu, ktorý v rámci príslušenstva uplatnenej pohľadávky požaduje aj zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 6,59 % p.a. zo sumy 15.169,14 Eur od 09.10.2018 (teda odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru) až do zaplatenia. Žalovaní v tejto súvislosti uvádzajú, že po vyhlásení

predčasnej splatnosti úveru neexistuje nárok veriteľa požadovať úroky z úveru, keďže vyhlásením predčasnej splatnosti zo strany veriteľa v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka zmluva zaniká. Bez existencie zmluvy nie je možné požadovať zmluvné úroky, ktoré majú akcesorický charakter k hlavnej zmluve. Do pozornosti voviedli komentár k Občianskemu zákonníku - Veľký komentár Občiansky zákonník I § 1 - 450 (C.H.BECK, rok 2015), kde sa na str. 578 uvádza:

„Ustanovenie § 565 OZ a osobitná norma v podobe komentovaného odseku 9 vyvolávajú aj v poradí ďalšie výkladovo a aplikačne sporné otázky, a to v súvislosti s nárokmi, ktoré si môže dodávateľ proti spotrebiteľovi uplatniť. V aplikačnej praxi nie je zriedkavé, že dodávateľ využije právo zosplatnenia úveru a okamihom zosplatnenia si naďalej účtuje proti spotrebiteľovi odplatné úroky, aj keď mu využitím práva podľa § 565 OZ vzniká právo požadovať jednorazové vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov. V súvislosti s touto situáciou existuje v praxi aj druhý prístup, podľa ktorého okamihom jednorazového predčasného zosplatnenia záväzku má dodávateľ nárok len na úroky z omeškania spojené so zosplatnenou a neuhradenou časťou pohľadávky. Na riešenie uvedenej situácie neexistuje v Občianskom zákonníku výslovná úprava a aj keď mali predkladatelia v súvislosti s tzv. protiúžerníckym balíkom zákonov schváleným a publikovaným pod č. 106/2014 Z. z. snahu túto úpravu zaviesť, zástupcovia bánk a orgány relevantné na finančnom trhu sa s potrebou úpravy nestotožňovali. Napriek absencii výslovej právnej úpravy sme však presvedčení, že akákoľvek dohoda, ktorá bude mimo rámec výhody splátok požadovať od spotrebiteľa odplatné úroky, bude podľa § 54 ods. 1 OZ, resp. podľa § 53 ods. 1 v spojení s odsekom 5 OZ neplatná.“ Tiež do pozornosti voviedli aj komentár k Občianskemu zákonníku - Veľký komentár Občiansky zákonník II § 451 - 880 (C.H.BECK, rok 2015) kde sa na str. 2293 uvádza: „Podľa ustálenej súdnej praxe dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úrok z omeškania. Takýto záver je logický, pretože z podstaty zmluvného úroku vyplýva, že je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. V opačnom prípade by na ťarchu účastníka dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z pôžičky, jednak úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Nie je rozhodujúce, či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo ak veriteľ využije právo požadovať celý dlh pre nesplnenie niektorej splátky na základe dohody podľa § 565 OZ. Po splatnosti pohľadávky možno požadovať len úroky z omeškania. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou, podľa ktorej má veriteľ právo na zmluvné úroky aj počas doby, po ktorú je dlžník v omeškani s vrátením pôžičky, pretože aj počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi prostriedkami nakladať a dlžník by mal mať povinnosť kompenzovať veriteľa za celý čas, po ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi. Sankciou za omeškani dlžníka, motiváciou, čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania. Aj dohody, ktoré obsahujú právo veriteľa na zmluvné úroky za čas omeškania dlžníka, odporujú účelu zákona, a preto ich treba považovať za neprípustné.“ Ustanovenia zmluvy, ktoré by zakladali takúto povinnosť spotrebiteľa platiť veriteľovi riadne úroky aj po tom, ako bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru, je potrebné vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku zakladajúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, kedy by spotrebiteľ bol povinný platiť dohodnutý úrok zo spotrebiteľského úveru, čomu by však už ďalej nekorešpondovalo jeho právo hradiť spotrebiteľský úver v splátkach. Poukázali na Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014: Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Žalovaní v krátkosti zaujali stanovisko k otázke vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru v spojitosti s otázkou začiatku plynutia premlčacej lehoty.

Žalobca vo svojej žalobe uvádza, že dňa 08.10.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca však už nešpecifikoval, pre nezaplatenie ktorej splátky došlo k vyhláseniu

predčasnej splatnosti, keďže páve od zročnosti tejto splátky začína plynúť premlčacia lehota v súvislosti s celým zosplateným dlhom. Žalobca v listine Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru uvádza len to, že žalovaní boli pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru upozorení a vyzvaní k pravidelnému splácaniu úveru.

Pokiaľ dodávateľ voči spotrebiteľovi využíva právo podľa § 565 OZ, nesmie opomenúť § 53 ods. 9 OZ, a teda nemôže pristúpiť k zosplateniu úveru okamžite, ale toto právo mu patrí až po uplynutí 3 mesačnej „ochranej“ lehoty. Táto lehota je poskytovaná spotrebiteľovi za účelom získania času na zaobstaranie peňažných prostriedkov na doplatenej dlžnej sumy. Táto lehota však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ, ktorá začína plynúť zročnosťou nesplnenej splátky.

Poukázali na Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn.: 19Co/42/2017 zo dňa 18.01.2018: „Je zrejmé, že citované ustanovenie (pozn. žalovaného: ide o § 103 OZ) neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na plnenie predčasne zosplateného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka).

Je pravdou, že tým zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatiť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne (napr. pri právach z prepravy je zákonom stanovená len jednoročná premlčacia doba) za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu resp. podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva. V tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu bola premlčacia doba v trvaní (de facto) dva a trištvrté roka dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplateného dlhu na súde. Podporne poukázali aj na Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn.: 5Co/233/2016 zo dňa 25.01.2017. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, stanovuje Občiansky zákonník v § 103 druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplateného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplateného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. Začína plynúť už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený. Žalobu žiadali zamietnuť v rozsahu, v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania.

Pre prípad, pokiaľ žalovaní budú rozhodnutím súdu zaviazaní na zaplatenie žalovanej sumy, poukazujú na skutočnosť, že žalovaným ich finančná situácia neumožňuje zaplatiť žalovanú sumu naraz. V prípade, že budú žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu, sú schopní ju splácať v mesačných splátkach maximálne vo výške 700 Eur. Zaplatenie celej sumy naraz by malo pre žalovaných negatívne ekonomické dôsledky, preto navrhujeme, aby súd povolil splácať prípadný dlh v splátkach; hospodárske záujmy žalobcu by naopak povolením splátok neboli nijako vážne dotknuté. Aj s prihliadnutím na výšku žalovanej sumy považujeme uvedenú výšku mesačnej splátky 700 Eur za primeranú a adekvátnu.

4. V predmetnej právnej veci na podklade uznesenia zo dňa 15.07.2019, žalobca k vyjadreniu žalovaných uviedol nasledovné:

K úrokom za úver po splatnosti, si žalobca dovoľuje uviesť, že vyhlásením mimoriadnej splatnosti zmluva o úvere nezaniká, menia sa len podmienky splatnosti, kedy dlžník nie je viac oprávnený dlžnú sumu splácať, ale je povinný túto vrátiť naraz. K zániku zmluvy o úvere dôjde až samotným splnením záväzku a nie už pri vyhlásení splatnosti. Žalobca si dovoľuje uviesť, že aj napriek tomu, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, Občiansky zákonník neobsahuje úpravu zmluvy o úvere a preto je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, pokiaľ ide o definíciu zmluvy o úvere. Zmluva o úvere je definovaná v kogentnom ustanovení § 497 Obchodného zákonníka, podľa ktorého Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Uvedené ustanovenie priznáva veriteľovi právo požadovať nielen vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov, ale zároveň právo požadovať úroky za úver. Pri nároku na úrok za úver nejde teda o žiadnu svojvôľu žalobcu, ale o riadne uplatnenie práva, ktoré mu priznáva platný právny predpis.

V zmysle § 5XX Obchodného zákonníka je dlžník od doby poskytnutia peňažných prostriedkov povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Dlžník je teda povinný s vrátením poskytnutého úveru zaplatiť aj dojednané úroky a to do dňa úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov. Analogicky túto povinnosť možno vyložiť k ustanoveniu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak dlžník vráti peňažné prostriedky skôr, než bolo dohodnuté, je povinný platiť úroky len do momentu vrátenia peňažných prostriedkov. Podľa názoru žalobcu je teda nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov. Žalobca sa tak nestotožňuje s tvrdením okresného súdu, že došlo k porušeniu ustanovenia § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale práve naopak, Obchodný zákonník zakladá žalobcov nárok na úrok za úver až do úplného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Vzhľadom na uvedené, nárok na úrok za úver nie je predmetom zmluvného dojednania, keďže tento nárok priznávajú žalobcovi priamo právne predpisy. Podľa názoru žalobcu je akékoľvek konanie, ktoré porušuje povinnosť a spôsobuje tým výhodu v rozpore s dobrými mravmi a bez pochyby je v rozpore s účelom právnych predpisov vzťahujúcich sa na daný právny vzťah. V právnom štáte je neakceptovateľné, aby sa osoba porušením svojich povinností dostala do výhodnejšej pozície, akú mala pri riadnom plnení svojich povinností.

Žalobca dal do pozornosti niektoré rozhodnutia súdov:

Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 11.01.2018, spis. zn. 5Co/237/2017, ktorým zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 20.XX.2017 v časti, v ktorej okresný súd zamietol žalobcovi nárok na úrok za úver po splatnosti, spis. zn. 15C/1290/2015, pričom Krajský súd uviedol, že pokiaľ ide o úroky za úver súdna prax nie je zjednotená. Krajský súd poukazuje na rozhodnutie 4Obo/143/1998 z 01.07.2000 NS SR, podľa ktorého úroky za úver sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka a preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania, pričom dlžník je zároveň povinný od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia platiť úroky. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, spis. zn. 14Co/20/2017 zo dňa 14.06.2018, kde Krajský súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie Okresného súdu Prešov zo dňa 24.XX.2017, spis. zn. 29C/442/2015 tak, že žalobcovi priznal nárok na úrok za úver po vyhlásení splatnosti.

Uvedené Krajský súd odôvodnil, tak, že nepriznanie úrokov po realizácii oprávnenia veriteľa na „zosplatenie úveru“ z dôvodov porušovania povinnosti dlžníkom podľa názoru konajúceho odvolacieho senátu nie je odstránením nerovnováhy medzi spotrebiteľom a dodávateľom, ale dostáva poskytovateľa úveru do horšieho postavenia, aké mal pred využitím oprávnenia na „zosplatenie úveru“. Krajský súd zdôrazňoval, že k vyhláseniu splatnosti došlo z dôvodu porušovania povinností zo strany dlžníka. Rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 21.08.2018, spis. zn. 12Co/71/2017, kde Krajský súd zrušil výrok rozhodnutia Okresného súdu Nitra zo dňa 08.03.2016, spis. zn. 25C/619/2015, ktorým okresný súd zamietol žalobu v časti úroku za úver. Krajský súd sa nestotožnil so záverom okresného súdu týkajúceho sa nepriznania úroku za úver po vyhlásení splatnosti. Krajský súd poukázal na to, že žiadne ustanovenie platného právneho predpisu nevyklučuje súbežné platenie úroku za úver a úroku z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Odvolávanie sa okresného súdu na značnú nerovnováhu medzi účastníkmi konania spočívajúcu v dvojnásobnom zaťažení spotrebiteľa, Krajský súd považoval za neprímerané zvýhodnenie spotrebiteľa v dôsledku evidentného porušenia jeho povinností, nakoľko spotrebiteľ si musí byť vedomí, že v pri riadnom splácaní úveru platí len zmluvne dohodnuté úroky a v prípade porušenia zmluvnej povinnosti bude legálne postihnutý navyše úrokom z omeškania až do splatenia celej sumy úveru. Dlžník totižto používa peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom aj po pôvodne dohodnutej lehote splatnosti plnenia. Ďalej rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.03.2018, spis. zn. 17Co/122/2017; Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.10.2018, spis. zn. 11Co/67/2018; rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.01.2019, spis. zn. 5Co/225/2018 a pod.

K plynutiu premlčacej lehoty, žalobca uvádza, že eviduje zaplatenie splátok do mesiaca august 2017, vrátane a od septembra 2017 žalovaní nezaplatili žiadnu ďalšiu splátku. Žalobca poskytol žalovaným priestor na to, aby situáciu riešili, no nestalo sa tak. Listom zo dňa 05.09.2018 žalobca žalovaných vyzval na doplatenie dlžných splátok a zároveň ich upozornil na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Nakoľko sa tak nestalo, žalobca listom zo dňa 08.10.2018 oznámil žalovaným, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žaloba bola podaná dňa 28.03.2018. V prípade, ak by sa plynutie premlčacej lehoty malo posudzovať od okamihu zročnosti nezaplatenej splátky, t. j. splátka za mesiac september 2017, splatná do 15.09.2017, tak vyhlásenie splatnosti, ako aj podanie žaloby bolo vykonané v trojročnej premlčacej lehote, t. j. do 15.09.2020. Vzhľadom na uvedené, námietku premlčania považuje žalobca

za bezpredmetnú a má za to, že mimoriadna splatnosť bola vyhlásená v súlade s platnými právnymi predpismi.

K možnosti splácať dlžnú sumu formou pravidelných mesačných splátok vo výške 700 Eur, žalobca uvádza, že v prípade, ak žalobcovi bude priznaný aj riadny úrok za úver po vyhlásení splatnosti, súhlasí s mesačnými splátkami. V opačnom prípade, ak žalobcovi nárok na úrok za úver po vyhlásení splatnosti priznaný nebude, žalobca trvá na jednorazovom vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov. Uvedený postoj žalobcu vychádza najmä z toho, že aj samotní žalovaní vo svojom vyjadrení poukazujú na to, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ nie je oprávnený mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby peňažných prostriedkov. Rovnako sa poukazuje na to, že veriteľ si môže nárokovať a domáhať sa jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku. Vzhľadom na uvedené, nepriznanie nároku na úrok za úver po splatnosti a zároveň povolenie splácať dlžnú sumu v splátkach, by bolo v rozpore s tým, že veriteľ má právo na jednorazové vrátenie peňažných prostriedkov, ako aj s tým, že neexistuje obmedzenie na strane žalobcovho majetku. Pri mesačných splátkach po vyhlásení splatnosti bez nároku na úrok za úver po splatnosti, by žalobca naďalej nedisponoval peňažnými prostriedkami a ešte by bol povinný strpieť ich vrátenie postupne a nie jednorázovo a zároveň by nemal nárok na úrok za úver. Uvedené považuje žalobca za neprimerané zvýhodnenie žalovaných. Od podania žaloby, žalovaní uskutočnili jeden vklad vo výške 100 Eur, dňa 12.06.2019. Vzhľadom na uvedené, žalobca si dovoľuje zobrať žalobu čiastočne späť v sume vo výške 100 Eur. Zostatok pohľadávky tak predstavuje sumu vo výške 16 249,47 Eur spolu s 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 15 169,14 Eur od 09.10.2018 do 12.06.2019, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 16 349,47 Eur od 09.10.2018 do 12.06.2019; 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 15 069,14 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia a 5,00 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 16 249,47 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Žalovaní I. a II. sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 16 249,47 Eur spolu s 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 15 169,14 Eur od 09.10.2018 do 12.06.2019, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 16 349,47 Eur od 09.10.2018 do 12.06.2019; 6,59 % p. a. úrokom za úver zo sumy 15 069,14 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia a 5,00 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 16 249,47 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia, ako aj k náhrade trov konania.

5. Žalobca vo svojom poslednom vyjadrení poukazuje na ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka: Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov, a to za účelom podporenia jeho (podľa názoru žalovaných nesprávnej) argumentácie o tom, že veriteľovi prislúcha nárok na úroky z úveru aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a to až do dňa úplného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Citované ustanovenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka („len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov“). Aplikácia cit. ustanovenia a vzťahovanie tam riešenej otázky splácania úveru aj na prípady splácania úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, je preto nenáležitá. Žalovaní na tomto mieste poukazujú na § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka: Závazok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Z vyššie citovaného vyplýva, že úroky sú splatné v momente, kedy sa stane splatným záväzok vrátiť použité peňažné prostriedky resp. zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov. Neexistuje zákonné ustanovenie (ani v rámci Obchodného zákonníka), ktoré by dlžníka zaviazovalo hradiť zmluvné úroky aj po splatnosti záväzku vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov. Práve naopak, zo znenia ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka je zrejmé, že veriteľ je oprávnený na zmluvné úroky len do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru vznikla žalovaným povinnosť zaplatiť zosplatenú sumu (nesplatená istina úveru + vyčíslená suma úrokov do momentu zosplatenia) a po omeškaní s jej zaplatením tiež úroky z omeškania. Žalobca však už na zmluvné úroky z nesplatenej istiny úveru od momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, nárok nemá. Žalobu žiadal právny zástupca žalovaných zamietnuť v rozsahu, v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania. Trval na návrhu, aby v prípade, ak budú žalovaní zaviazaní zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu, im bolo povolené splácať ju v mesačných splátkach maximálne vo výške 700,-Eur. Hospodárske záujmy žalobcu by povolením splátok neboli nijako vážne dotknuté, navyše žalovaní zvolili takú výšku mesačnej splátky, ktorá je adekvátne k výške žalovanej

sumy a tiež aj celková lehota, v ktorej by bola týmto spôsobom žalobcovi zaplatená celá žalovaná suma, nie je neprimerane dlhá.

6. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX 7 XX (č.l. 4-9 spisu), Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (č.l. 9 z opaku- 13 spisu) Tarify sporenia pre fyzické osoby (č.l. 14 spisu), sadzobník poplatkov pre FO (č.l. 14 z opaku -15 spisu), Amortizačnú tabuľku (č.l. 15 z opaku - 16 spisu), Poslednú výzvu na úhradu adresovanú žalovanému v rade 1./ zo dňa 05.09.2018 s kópiou doručky (č.l. 18 - 19 spisu), Poslednú výzvu na úhradu adresovanú žalovanému v rade 2./ zo dňa 05.09.2018 s kópiou doručky (č.l. 20 - 21 spisu), Žiadosti o úver s poistením podľa sadzby poistenia Typ A, nový úver (č.l. 22), Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru adresovaného žalovanému v rade 2./ (č.l. 23-24), kópia doručky (č.l. 26-27 spisu), Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru adresovaného žalovanému v rade 1./ (č.l. 29-30), kópia doručky (č.l. 31 spisu), Uznesenia č.k. XXD/XXX/XXXX č(č.l. 32 - 35 spisu), kópie obálky (č.l. 36 spisu) Výpisu z účtu stavebného sporenia (č.l. 37- 38 z opaku), Výpis z účtu medziúveru (č.l. 39-40 spisu),

7. Súd vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX 7 XX bola s dlžníkom U. V., nar. XX.XX.XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom: B. XXXX/X, XXX 01 I. (ďalej len „dlžník“) a žalovaným v rade 1./ uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX 7 XX zo dňa 23.12.2013 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca dlžníkovi a žalovanému v rade 1./ medziúver vo výške 16 200,00 Eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. zmluvy o úvere, poplatok za spracovanie medziúveru sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku týchto poplatkov. Dlžník a žalovaný v rade 1. sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 121,29 Eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 24,22 Eur; 6,59 % p. a. úrok za medziúver vo výške 88,97 Eur a poplatok za poistenie typu A vo výške 8,10 Eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a vklady na konto sporenia. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie.

9. Dlžník zomrel dňa 20.10.2016. Dedičmi po dlžníkovi sa stali žalovaní v rade 1./ a v rade 2./ na základe právoplatného Uznesenia, spis. z. XXD/XXX/XXXX, Dnot XXX/XXXXX zo dňa 05.01.2017. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestal riadne a včas splácať. Listom zo dňa 05.09.2018 žalobca vyzval žalovaných v rade 1./ a v rade 2./ na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 08.10.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 1030,86 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 16200,00 Eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 15169,14 Eur (istina). Žalovaná suma, t.j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (08.10.2018), predstavuje sumu vo výške 16349,47 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 15169,14 Eur a z nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 16200,00 Eur do 08.10.2018 spolu vo výške 1180,33 Eur. Žalobca si v žalobe neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov celkovo vo výške 95,00 Eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 08.10.2018 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 08.10.2018. (16444,47 Eur - 95,00 Eur = 16 349,47 Eur, t.j. žalovaná suma). Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X. bod 10.17.3. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 09.10.2018).

10. Listom označeným ako „ Posledná výzva na úhradu“ zo 05.09.2018 adresovaného žalovanému v rade 1./ a žalovanému v rade 2./, boli títo vyzvaní k úhrade v lehote najneskôr do 20.09.2018 a poukázali neuhradené vklady vrátane vkladu za aktuálny mesiac a omeškané splátky úrokov z medziúveru vrátane splátky za aktuálny mesiac september nasledovne:

Celková výška úrokov z medziúveru, resp. celková výška vkladov spolu: - 792,33 Eur. Doručenie poslednej výzvy bolo žalovanému v rade 1./ preukázané kópiou doručenky dňa 11.09.2018 a žalovanému v rade 2./ dňa 13.09.2018 (č.l. 18-21 spisu)

11.Listom označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ zo dňa 08.10.2018 žalobca oznámil, že ku dňu 08.10.2018 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, na základe čoho žiadal vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva žalovanými, ktorá ku dňu 08.10.2018 predstavovala in summa 16 444,47 Eur. Z doložených kópií doručeníek eklatantne vyplýva, že žalovaný v rade 1./ oznámenie neprevzal v odbernej lehote, dátum vrátenia dňa 06.11.2018 a žalovaný v rade 2./ si písomnú zásielku neprevzal v odbernej lehote, dátum vrátenia dňa 03.12.2018. (č.l. 23-31 spisu). Žalovaný v rade 1./ prevzal predmetné oznámenie dňa 16.10.2018. (č.l. 31 spisu)

12.Z uznesenia XXD/XXX/XXXX, Dnot 186/2016 zo dňa 05.01.2017 má súd za preukázané, že dlžník U. V., nar. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom: I., B. XXXX/X, zomrela dňa XX.XX.XXXX. Účastníci, dedičia sú označení žalovaní v rade 1./ a v rade 2./ (č.l. 32-35)

13.Z výpisu účtu medziúveru má súd za preukázané, že za výplatu medziúveru dňa 31.12.2013 vo výške 13968,92,-Eur a dňa 31.12.2013 vo výške 2036,68 Eur, žalobcom bol stiahnutý poplatok za spracovanie medziúveru 194,40,-Eur. Tiež z výpisu vyplýva, že úroky medziúveru neboli splácané riadne a včas, posledný vklad pred zosplatením úveru je zo dňa 20.XX.2018. Žalovaným neboli účtované poplatky do mimoriadnej splatnosti. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala in summa -16349,47 Eur z toho istina -15169,14 Eur, poplatky 0,- Eur, úroky za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške -1180,33 Eur. (č.l. 39 - 40 spisu)

14.Podľa výpisu z účtu stavebného sporenia nasporená suma ku dňu mimoriadnej splatnosti činila sumu 1030,86 Eur, pričom účtované boli viackrát poplatky za upomienky žalobcom neuplatnené vo výške 95,- Eur. Posledný vklad bol realizovaný žalovanými dňa 20.XX.2018 vo výške 113,19 Eur.

15.Po podaní žaloby žalovaní žalobcovi uhradili sumu 100,-Eur dňa 12.06.2019, ktorá bola započítaná na úhradu istiny žalovanej pohľadávky. V tejto časti vzal žalobca svoju žalobu späť.

16.Podľa § 144 CSP žalobca môže zobrať žalobu späť.

17.Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom zastavení žaloby rozhodne súd v rozhodnutí o veci samej.

18.Kedže žalobca zobral žalobu v časti o 100,-Eur, súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení v tejto časti konanie zastavil.

19.Podľa § 1 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, účelom stavebného sporenia je financovanie bytových potrieb z účelovo vytvorených finančných prostriedkov vo fonde stavebného sporenia.

20.Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,
- b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,
- c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,
- d)spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,
- e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,
- f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

21.Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

22. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy cieľovú sumu, ak jej súčasťou je aj poskytnutý stavebný úver, môže stavebný sporiteľ použiť na tieto stavebné účely:

- a) nadobudnutie vlastníctva bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo ich častí,
- b) výstavbu, prístavbu, nadstavbu, vstavbu bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo ich častí,
- c) stavebné úpravy, modernizáciu a obnovu bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich,
- d) nadobudnutie vlastníctva stavebného pozemku na účel výstavby rodinného domu alebo bytového domu,
- e) nadobudnutie vlastníctva pozemku, na ktorom sa už nachádza rodinný dom alebo bytový dom,
- f) nadobudnutie vlastníctva nebytových priestorov v bytovom dome na účel prestavby nebytových priestorov na byt,
- g) prestavbu nebytových priestorov na byt,
- h) úhradu podielu bytovému družstvu na účel nadobudnutia bytu,
- i) výstavbu alebo nadobudnutie zariadení využívajúcich alternatívne zdroje energie, domových čističiek odpadových vôd vrátane ich modernizácie, obnovy a udržiavacích prác na nich,
- j) prípravu stavebných pozemkov určených na výstavbu rodinných domov a bytových domov vrátane pripojenia na verejné rozvodové siete plynu, vody, elektriny, kanalizácie a iné verejné dopravné a technické vybavenia územia,
- k) prípravu a vypracovanie územnej dokumentácie alebo projektovej dokumentácie na stavebné účely uvedené v písmenách b), g), i) a j),
- l) získanie energetického certifikátu rodinného domu alebo bytového domu,
- m) úhradu záväzkov súvisiacich so stavebnými účelmi uvedenými v písmenách a) až l),
- n) nadobudnutie, výstavbu a prestavbu tuzemských nehnuteľností s prevažujúcou funkciou bývania a ubytovania určených na využitie funkcie zariadení sociálnych služieb a študentských internátov vrátane vyvolaných investícií,
- o) stavebné úpravy, modernizáciu a obnovu tuzemských nehnuteľností s prevažujúcou funkciou bývania a ubytovania určených na využitie funkcie zariadení sociálnych služieb a študentských internátov alebo na udržiavacie práce na nich.

23. Podľa čl. XIX ods. 2 písm. d) Všeobecných obchodných podmienok ak stavebný sporiteľ, spoludlžník alebo ručiteľ prestane splácať stavebný úver, na majetok niektorej z týchto osôb alebo záložcu je podaný návrh na začatie konkurzného konania, alebo sa začne nútená exekúcia na hnutelný alebo nehnuteľný majetok, alebo začne výkon záložného práva stavebnou sporiteľňou alebo záložcom alebo iným záložným veriteľom podľa platných právnych predpisov.

24. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

25. Podľa § 2 písm. b) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa,

poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

26.Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

27.Podľa § 52 ods. 1 Občiansky zákonník, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

28.Podľa § 52 ods. 2 Občiansky zákonník, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

29.Podľa § 52 ods. 3 Občiansky zákonník, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

30.Podľa § 52 ods. 4 Občiansky zákonník, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

31.Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32.Podľa § 497 Obchodný zákonník, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

33.Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

34.Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

35.Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom,

od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

36.Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka, sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

37.Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

38.Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocio Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

39.Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

40.Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01.01.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

41.Veriteľ má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti, t.j. veriteľ má právo požadovať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom a dlžník je povinný celý zostatok úveru s príslušenstvom zaplatiť aj pred dňom konečnej splatnosti úveru, predovšetkým ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky

stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

42.Podľa čl. XI. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 11.1. právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení pre fyzické osoby.

43.V zmysle Úvodných ustanovení Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, Stavebná sporiteľňa vydáva v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky, tieto Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej VPSS), ktorými upravuje vzťahy medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom v súlade so zákonom č. 483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení (ďalej len Zákon o bankách) a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení (ďalej Zákon).

44.Po splnení zákonných a zmluvne dohodnutých podmienok poskytne stavebná sporiteľňa z Fondu stavebnému sporiteľovi stavebný úver. Úverový vzťah vzniká na základe samostatne uzatvorenej zmluvy o stavebnom úvere, resp. medziúvere a stavebnom úvere (čl. XIV. bod 1 a 5 Všeobecných podmienok).

45.Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Všeobecných podmienok, úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou úrokovou sadzbou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

46.V sume splátky úveru uvedenej v úverovej zmluve sú zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru (čl. XVIII. bod 3. Všeobecných podmienok).

47.Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľni v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru (čl. XIX. bod 3 písm. b) Všeobecných podmienok).

48.V zmysle čl. XXIII. bod 1 Všeobecných podmienok stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov.

49.Z výpisu z účtu zosplatneného medziúveru vyplýva, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, bola celková dlžná suma vo výške - 16349,47 Eur. Z výpisu z účtu stavebného sporenia eklatantne vyplýva, že nasporená suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti je in summa 1030,86 Eur.

50.Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba je sčasti dôvodná. V konaní bolo nesporné, že dlžník a žalovaný v rade 1./ dňa 23.12.2013 uzatvorili zmluvu o úvere č. XXXXXXX 7 0. Aj keď úverová zmluva je tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka, súd danú zmluvu vzhľadom na povahu a postavenie zmluvných strán pri jej uzatváraní a plnení zároveň posúdil ako spotrebiteľskú (podľa § 52 a nasl. OZ), keď žalobca ako dodávateľ konal pri plnení a uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ) a žalovaný ako spotrebiteľa - fyzické osoby nekonali pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 53 ods. 4 OZ). Novela Občianskeho zákonníka - zákon č. 1XX/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014 doplnila § 52 ods. 2 o ďalšiu vetu v znení „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Z dôvodovej správy k novele vyplýva, že cieľom jej prijatia je odstrániť výkladové pochybnosti v otázke použitia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy, s nimi súvisiace vzťahy a osobitné vzťahy tzv. akcesorického charakteru. Explicitne ustanovuje, že na všetky právne vzťahy vzniknuté zo spotrebiteľskej zmluvy sa vždy aplikujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Citované ustanovenie nadobudlo účinnosť síce po uzatvorení úverovej zmluvy dňa 12.04.2006, avšak právny predpis, ktorého je súčasťou nemá prechodné ustanovenia a teda vzťahuje sa aj na právne vzťahy založené pred

týmto dňom (viď napr. rozsudky NS SR sp.zn. 3M Cdo 14/2014 z 21.04.2015, 8MCdo/13/2014 zo dňa 28.05.2015). Aj Ústavný súd SR v uznesení sp.zn. I ÚS 4XX/2013-10 zo dňa 19. júna 2013 skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

51. Žalobca si žalobou uplatnil voči žalovaným inter alia aj úroky z úveru vo výške 6,59 %, in concreto od 09.10.2018.

52. Predčasné zosplatnenie úveru je jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorázové okamžité vrátenie celej požičanej sumy. V prípade spotrebiteľskej zmluvy je žalobca pri zosplatnení úveru povinný dodržiavať ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ k zosplatneniu došlo, žalobca ako veriteľ môže oprávnené od dlžníka požadovať zmluvné úroky len do vyhlásenia predčasnej splatnosti. Pokiaľ žalobca požadoval zmluvné úroky aj po tomto dátume súd žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku. Žalobca nemá právo na zaplatenie zmluvných úrokov po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Uvedený záver vyplýva z podstaty zmluvného úroku, ktorá je odplátou za používanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú dlžníkovi do doby splatnosti. Pokiaľ teda žiadal žalobca priznať zmluvné úroky aj po dátume predčasnej splatnosti úveru, bola jeho žaloba nedôvodná, a súd ju v tejto časti zamietol. Takýto právny názor je v súlade s právnym názorom, ktorý vyslovil v obdobnej veci Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku č.k. 16Co/1006/2015 - 115 zo dňa 23.XX.2017.

53. Je pravdou, že v zmysle zmluvných podmienok bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi aj dohodnutý úrok vo výške 6,59 % ročne zo sumy dlžných splátok z medziúveru až do zaplatenia, avšak čo do samotného zmluvného úroku vo výške 6,59 % ročne zo zapožičanej sumy požadovaného odo dňa mimoriadnej splatnosti úveru súd žalobu zamietol poukazujúc na publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný iba úroky z omeškania. Z tohto dôvodu má žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úveru iba do dňa kedy vyhlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania.

54. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

55. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úroku z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

56. Zároveň v tejto veci súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30.6.2015 sp.zn. 6Co/190/2014, s ktorým je potrebné súhlasiť a v ktorom sa okrem iného uvádza aj nasledovné: splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňažní v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý aj od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorázové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva a dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce

k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorázovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenie povinnosti a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo. Zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nerovnováhy dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorázového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívateľa svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadváhu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potencionálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti veriteľa vrátiť požičanú istinu jednorázovo. Takéto konanie veriteľa však nepomína v Slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorázovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorázovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uplatnenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné úroky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a ods. 5 Občiansky zákonník robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občiansky zákonník v spojení s § 3 a § 3a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli mu tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a Nariadenia vlády alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy), subsidiárne ani testom § 53 ods. 4, písm. k) Občianskeho zákonníka.

57. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť bližšie neurčenú dobu úroky popri úrokoch z omeškania a takým ustanovením nie je ani ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka. Občiansky zákonník pre porovnanie v ustanoveniach o pôžičke rovnako takéto pravidlo neuvádza (§ 657, § 658). Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta). Do úvahy prichádzajú prípadne aj iné nároky z porušenia práva vyvolaného dlžníkom (náhrada škody, vydanie bezdôvodného obohatenia). Dôležité je však, že ich povahou ide nie o plnenia tvoriace cenu/odplatu za úver, ale o nároky z porušenia práva.

58. Dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškanie a ďalších sankciách sa dotýka ponuky zákona - dispozície. Odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách je v neprospech žalovanej. Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti úroky z omeškania pri pomerne novom pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvené v § 3a Nar. vlády č. 87/1995 Z.z.. Pre prípad omeškania nie inštitúit ceny úveru, ale rôzne sankčné mechanizmy za neplnenie povinnosti riešia krízu spojenú s omeškaním. Cena musí byť jasne stanovená, uzavretá a ustálená výhradne v spojení s ukončením úverovej služby, a teda uplynutím úverového obdobia či už pôvodne dohodnutého alebo predčasne skončeného. Neuzavretá a otvorená môže byť len sankcia, ktorej výšku reguluje všeobecne záväzný predpis tak, aby nenadobudla neprimerané rozmery. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je však potrebné rovnako uviesť, že k predčasnému

zosplatneniu záväzku spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

59.S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak v tomto prípade existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a ods. 5 Občiansky zákonník robí absolútne neplatnou, tak ako ju súd vyššie citoval, konkrétnymi ustanoveniami zmluvy o úvere. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania naďalej dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k/ Občiansky zákonník. Je nevyhnutné, aby úverové vzťahy boli osobitne chránené a potvrdzuje to vlastne aj osobitná smernica o spotrebiteľských úveroch a na vnútroštátnej úrovni celý rad osobitných noriem. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplatnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám nároky z porušenia práva, napr. sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občiansky zákonník v spojení s § 3 a § 3a Nar. vl. č. 87/1995 Z.z.. Uvedené pravidlo predpokladá len to, aby sa omeškanie týkalo plnenia peňažnej povahy.

60.Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014, sp. zn. 5 Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013 ako aj Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014. Súd týmto poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co 475/2005 zo dňa 09.09.2015 ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach v prvostupňovej veci 20C/48/2015 a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach vo veci sp. zn. 1Co/222/2016 zo dňa 17.05.2017.

61.V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.09.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

62.Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza

ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je zásada, podľa ktorej nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky (§ 53 ods.5 OZ).

63.Možno jednoznačne v závere úvah súdu uzatvoriť, že niet takého zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania aj po dobe splatnosti. Obchodný zákonník a ani zákon č. 145/2010 Zb. neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale ani nevylučuje dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru. Je zároveň nepochybné, že prípadná dohoda o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškania a ďalších sankciách indikuje nepríjemný nárast dlhu v neprospech spotrebiteľa. Je potom nevyhnutá otázka vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody ohľadom úrokov popri úroku z omeškania a prípadných ďalších sankciách. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškaniach, či iných sankciách je v neprospech žalovaného. Dohodnuté úroky predstavujú cenu služby. Ak by zákonodarca mal úmysel uregulovať cenu služby aj za obdobie po skončení služby, mohol to explicitne upraviť tak, ako to napr. zakotvil pri iných spoločenských vzťahoch v § 723 ods. 1 OZ - „je nájomca povinný platiť nájomné až do vrátenia vecí“. Ustanovenie § 506 Obchodný zákonník o odstúpení od zmluvy pre nesplácanie úveru a o vrátení dlžnej sumy s úrokmi nestanovuje presne, či sa majú platiť úroky do odstúpenia alebo úroky aj po odstúpení. Zostala teda len rovina zmluvnej úpravy, a tá je z uvedených dôvodov vystavená súdnej kontrole neprijateľnosti (§ 53 ods. 1 OZ).

64.Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodný zákonník).

65.Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

66.Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi nepriznal nárok na úrok z úveru tak ako si uplatnil v žalobe in hoc casu, hoc est, žalobu v tejto časti zamietol.

66.Právny zástupca žalovaných poukázal na to, že dňa 08.10.2018 vyhlásil žalobca mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca však nešpecifikoval, pre nezaplatenie ktorej splátky došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti, keďže práve od zročnosti tejto splátky začína plynúť premlčacia lehota v súvislosti s celým zosplateným dlhom. Žalobca v liste označenom „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru uvádza len to, že žalovaní boli pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru upozornení a vyzvaní k pravidelnému splácaniu úveru. Pokiaľ dodávateľ voči spotrebiteľovi využíva právo podľa § 565 OZ, nesmie opomenúť § 53 ods. 9 OZ, nemôže pristúpiť k zosplateniu úveru okamžite, ale toto právo mu patrí až po uplynutí 3 mesačnej lehoty. Táto lehota nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej lehoty podľa § 103 OZ, ktorá začína plynúť zročnosťou úveru. Z výpisu z účtu o medziúvere má súd za preukázané, že posledný vklad pred zosplatením bol žalovanými realizovaný dňa 20.XX.2018 v sume 88,97 Eur, z výpisu z účtu o stavebnom sporení je evidentný posledný vklad 20.XX.2018 v sume 113,19 Eur. K mimoriadnej splatnosti úveru došlo žalobcom listom k 08.10.2018, kedy boli žalovaní v omeškani so splátkou od 20.03.2018, čo vyplýva z výpisu z účtu o stavebnom sporení. Veriteľ musí pri zosplatení dodržať postup § 53 ods. 9 Občiansky zákonník. V zmysle § 103 Občiansky zákonník začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatennej splátky, t.j. in hoc casu splátkou splatnou v marci 2018 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti., resp. jej doručením žalovaným. Trojročná

premlčacia doba v dôsledku zosplatnenia neuplynie splatnosťou poslednej splátky, ale splatnosťou najstaršej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatnenie, ktorá bola splatná v marci 2018. Pri použití práva na zosplatnenie podľa § 565 Občiansky zákonník, nemôže veriteľ ihneď pristúpiť po omeškaní so splátkou k zosplatneniu, toto právo mu patrí až po tom, čo uplynie lehota troch mesiacov od nezaplatenia splátky. To však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej lehoty podľa § 103 Občiansky zákonník, ktorá začína plynúť zročnosťou nesplnenej splátky, teda in hoc casu splátky splatnej v marci 2018. Súd na základe uvedeného nepovažuje vznesenie námietky premlčania právny zástupcom žalovaných za dôvodnú a nárok žalobcu nevzhladol ako premlčaný.

67.Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

68.Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

69.Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

70.Žalobca si uplatnil inter alia aj úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 16349,47 Eur od 09.10.2018 deň po mimoriadnom zosplatnení) do 12.06.2019 a vo výške 5,00 % ročne zo sumy 16249,47 Eur od 13.06.2019 do zaplatenia, súd v súlade s § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v tejto časti žalobe vyhovel. Úroky sú príslušenstvom pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ. Keďže sa žalovaný v rade 1./ a žalovaný v rade 2./ s plnením svojho dlhu dostali do omeškania, súd priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy istiny od tohto dátumu, tak ako si žalobca uplatnil v žalobe do zaplatenia a to vo výške 5,00 % ročne, ktorý je v súlade s príslušnou právnou úpravou.

71.Podľa § 517 ods. 1 Občiansky zákonník dlžník, ktorý si svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní ak ho nesplní ani dodatočne v primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za takýchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

72.Podľa § 517 ods. 2 Občiansky zákonník, ak ide o omeškanie s platením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

73.Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania splnením peňažného dlhu.

74.Právny zástupca žalovaných požiadal, pokiaľ budú títo zaviazaní k úhrade žalovanej sumy o možnosť splácania tohto žalobného nároku v mesačných splátkach v sume 700,-Eur mesačne. Zaplatenie žalovanej pohľadávky by mala totiž negatívny ekonomický dopad na žalovaných, pričom výšku mesačnej splátky považuje právny zástupca žalovaných za primeranú a adekvátnu. Žalobca k uvedenému zaujal stanovisko, že pokiaľ mu bude priznaný aj riadny úrok za úver po vyhlásení splatnosti, súhlasí s mesačnými splátkami, v opačnom prípade, trvá na jednorázovom zaplatení. Súd posúdil predpoklady na povolenie plnenia splátkach. Súd vychádzal pri hodnotení zo štandardných hľadísk, ktoré už v minulosti judikovala prax súdov, ktorá našla odraz v zborníku R V/1968. Súd pri priznaní výhody splátok povinnej strane musí zohľadniť výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaných i v konaní prejavenu snahu o plnení záväzku. Odhliadnuc od toho, že žalovaní žiadnym spôsobom svoje tvrdenie „o momentálnej sociálnej a majetkovej situácii, ktorá im neumožňuje splatiť dlžnú sumu naraz“ nepreukázali. Na pojednávaní sám žalovaný v rade 2./ uviedol, že po dlžníkovi zdedil byt v hodnote 12 000,-Eur, ktorý do dnešnej doby je v jeho vlastníctve, hoc est sám vyvrátil svoju momentálne zlú sociálnu a finančnú situáciu. Pokiaľ by aj ich tvrdenia o zlej sociálnej a majetkovej situácii boli pravdivé a súd by mal zato, že splátku 700,- Eur by platili ako mesačnú splátku, povinnosťou súdu je zohľadniť

výšku priznaného plnenia a platobnú schopnosť žalovaných. Vymožitelnosť práva žalobcu ako aj právo vlastníť majetok v zmysle Ústavy SR čl. 20 ods. 1 by bolo porušené. Zároveň treba zdôrazniť, že žalobca legitímne očakával, že o jeho nároku bude rozhodnuté predvídateľne, spravodlivo tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 1 CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty). Podľa názoru súdu výhoda splátok v prípade, ak je možnosť splatenia dlhu žalovanou stranou sporu v primeranom čase len iluzórna, je v rozpore s vyššie citovanými ústavnými právami žalobcu.

75. Podľa § 255 ods. 1 Civilný sporový poriadok, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Aj napriek tomu, že súd žalobu v časti príslušenstva, ktoré nebolo vyčíslené zamietol, pre pomerné rozdelenie trov konania je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva, ak príslušenstvo žalobca nevyčísli vo svojej žalobe (uznesenie NS SR sp.zn. 6Obo/243/2007 z 27.11.2008).

76. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

77. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť dlžné sumy a úrok z omeškania v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

78. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné, súd tiež vyslovil, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, nakoľko len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania je splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, hoc est aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. marca 2017, sp.zn. 6Cdo 222/2016).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Podľa § 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného sporového poriadku, právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti.

Podľa § 368 Civilného sporového poriadku, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Podľa § 369 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Podľa § 369 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

Podľa § 369 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Podľa § 369 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (z.č. 233/1995 Z.z.).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,

- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu